

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 26 lipca 2019 r.

RIO – II – 601/28/2019

Pani Beata Kosmowska

Dyrektor Środowiskowego Domu

Samopomocy

Prawno 21

24 - 340 Józefów nad Wisłą

Szanowna Pani Dyrektor

W okresie od 27 czerwca do 5 lipca 2019 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Środowiskowego Domu Samopomocy w Prawnie w zakresie rachunkowości oraz realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 9 lipca 2019 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. *Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:*
  - niewyeliminowaniu z zakładowego planu kont - kont 770 „Zyski nadzwyczajne” i 771 „Straty nadzwyczajne”,
  - nieuwjęciu – w zakładowym planie kont – konta pozabilansowego 998 „Zaangażowanie wydatków roku bieżącego”,
  - nieprecyzyjnym określeniu sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych,
  - nieopisanie systemu informatycznego – str. 3 protokołu.

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- wyeliminowanie – z zakładowego planu kont – kont 770 „Zyski nadzwyczajne” i 771 „Straty nadzwyczajne” oraz wprowadzenie konta pozabilansowego 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, w związku z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza

granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”,

- jednoznaczne określenie sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, a przy ich prowadzeniu przy użyciu komputera – opisanie systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i c oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

2. *Nieprowadzenie – w latach 2015 – 2017 – wszystkich wymaganych przepisami ksiąg rachunkowych, w tym: dziennika i kont księgi głównej, ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego, rozrachunków z kontrahentami i budżetami, zestawień obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawień sald kont ksiąg pomocniczych – str. 4 i 5 protokołu.*

Prowadzić wszystkie księgi rachunkowe, wskazane w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 13 ust. 2 i 3 tej ustawy i przestrzegając zasad ich prowadzenia określonych w przepisach art. 24 ustawy.

3. *Nieprowadzenie – w latach 2018 – 2019 - ewidencji analitycznej do kont księgi głównej: 130 „Rachunek bieżący jednostki”; 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”; 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” i 240 „Pozostałe rozrachunki”, a w konsekwencji sporządzenie sprawozdań Rb-27S i Rb-28S na podstawie zapisów kont syntetycznych i dowodów źródłowych – str. 5, 6, 11 i 12 protokołu.*

Prowadzić konta ksiąg pomocniczych do kont:

- 130 „Rachunek bieżący jednostki” – w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych;
- 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” – w sposób zapewniający możliwość ustalenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów i podziałek klasyfikacji budżetowej;
- 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” – w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanów należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń zaliczanych do wynagrodzeń;
- 240 „Pozostałe rozrachunki” – w sposób zapewniający możliwość ustalenia rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Sprawozdania budżetowe (Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu

wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”) sporządzać rzetelnie, na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 3 ust. 3 i § 8 ust. 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

4. *Niesporządzenie – na 31 grudnia 2018 r. – zestawień sald kont ksiąg pomocniczych – str. 6 protokołu.*

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienie sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

5. *Niezamknięcie ksiąg rachunkowych roku 2018 – str. 6 protokołu.*

Księgi rachunkowe zamykać na dzień kończący rok obrotowy, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od tego dnia, stosownie do przepisów art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm), mając na uwadze, że ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych winno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego, stosownie do przepisów § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

6. *Niezamieszczanie na dowodach księgowych dekretacji lub podpisu osoby za nią odpowiedzialnej – str. 7 protokołu.*

Na dowodach księgowych zamieszczać stwierdzenie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych, przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

7. *Nieterminowe uregulowanie zobowiązania wobec kontrahenta – str. 8 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

8. *Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji składników majątkowych, przez:*
- *dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych bez wskazania numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego,*
  - *dwukrotne ujęcie w księgach rachunkowych – w ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych – tych samych składników majątku,*

- niezamykanie ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych na koniec poszczególnych lat, a w związku z tym niezgodnienie ewidencji analitycznej z kontem 013 (na 31.12.2018 r. niezgodność tych ewidencji wynosiła 257,07 zł),
- ujmowanie w ewidencji analitycznej składników majątku bez wskazania ich wartości,
- nieprawidłowe poprawianie błędnych zapisów w ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych,
- przypadki niechronologicznego ujmowania zdarzeń w ewidencji analitycznej,
- ujęcie na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” wartości niematerialnych i prawnych – str. 8 - 10 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 tej ustawy.

Księgi rachunkowe zamykać na koniec roku obrotowego, stosownie do przepisu art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewnić zgodność sald i zapisów tych kont, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 tej ustawy.

W ewidencji analitycznej prowadzonej metodą ilościowo-wartościową ujmować dla każdego składnika obrotu i stany w jednostkach naturalnych i pieniężnych, stosownie do przepisu art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości. W przypadku braku ceny nabycia środka trwałego dokonywać jego wyceny, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 i 2 tej ustawy.

Stwierdzone błędy w zapisach - w ręcznie prowadzonych księgach rachunkowych – poprawiać przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty, stosownie do przepisu art. 25 ust. pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Zdarzenia, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmować w porządku chronologicznym, stosownie do przepisu art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 4 pkt 2 powołanej ustawy.

Wartości niematerialne i prawne, o których mowa w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości, ujmować na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

9. Sporządzenie bilansu za 2018 r. na nieaktualnym formularzu i wykazanie – w informacjach uzupełniających do bilansu – w punkcie B.4. „Odpisy aktualizujące środki trwałe” kwoty umorzenia środka trwałego za 2018 r. – str. 10 protokołu.

Bilans jednostki sporządzać na formularzu stanowiącym załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz sporządzać informację dodatkową, zawierając w niej informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 12 do tego rozporządzenia.

10. *Nieprzeprowadzenie – w latach 2012-2018 – inwentaryzacji aktywów i pasywów jednostki, podlegających inwentaryzacji drogą weryfikacji – str. 13 protokołu.*

Przeprowadzać – na ostatni dzień każdego roku obrotowego – inwentaryzację tych aktywów i pasywów jednostki, które podlegają inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

11. *Nieprzeliczenie wysokości wypłaconej nagrody jubileuszowej w związku ze zmianą wynagrodzenia, na podstawie którego ją ustalono (co skutkowało jej zaniżeniem o 86,40 zł) – str. 15 protokołu.*

Nagrodę jubileuszową ustalać na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze – wynagrodzenia przysługującego mu w dniu jej wypłaty, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pani, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Burmistrz Józefowa nad Wisłą

